

DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-55-4>

УДК [331.5:335.018](477.63)

*Мірошніченко Т. В., к.е.н., доцент,
професор кафедри соціально-економічних дисциплін
Дніпровський державний університет внутрішніх справ
tatiana.aloshyna@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2729-4454*

АНАЛІЗ ТРЕНДІВ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Анотація. Стаття присвячена аналізу тенденцій розвитку та поточного стану ринку праці Дніпропетровського регіону у довоєнний та воєнний періоди. Розглянуто зміни структури населення регіону, які пов'язані із зростанням смертності, втратами на фронті та міграцією. Приділено окрему увагу впливу внутрішньої міграції на розвиток ринку праці. Проаналізовано рівень безробіття на регіональному ринку праці у довоєнний та воєнний періоди. Детально розглянута пріоритетність вакансій на ринку праці Дніпропетровщини. Виявлено зміни щодо попиту на певні професії та вимоги до кваліфікації працівників в сучасних умовах. Проаналізовано попит та пропозицію на відповідному ринку. Виявлені структурно-кваліфікаційні диспропорції на досліджуваному ринку праці. Визначені пріоритетні завдання державної політики щодо відновлення ринку праці після завершення війни.

Ключові слова: регіон, ринок праці, вимушені переселенці, зайнятість, безробіття, дисбаланс, попит, пропозиція, воєнний стан.

JEL code classification: E24, J20, J21, J23

Постановка проблеми. Повномасштабна війна, розв'язана росією проти України, завдала суттєвої шкоди та обумовила радикальні зміни всіх сфер економіки. Найбільш чутливим до змін виявився вітчизняний ринок праці, на якому спостерігаються значні коливання та зміни. Війна змінила соціально-демографічні параметри розвитку праці, спричинивши втрати населення через бойові дії, руйнування, масовий відтік кадрів за кордон та активне переміщення людського капіталу в пошуках безпеки. Як наслідок, відбулись зміни у віковій та гендерній структурі робочої сили, поглибився дисбаланс між попитом та пропозицією праці, що, в свою чергу, призвело до нестачі фахівців в окремих сферах і регіонах та скорочення вакансій у зв'язку з неможливістю протистояти викликам та загрозам в сучасних умовах функціонування.

Таким чином, основні тенденції розвитку сфери праці свідчать про кризові явища обумовлені трансформацією територіальної структури економіки, загостренням диспропорцій між попитом та пропозицією на робочу силу, руйнуванням та релокацією підприємств, звуженням сфери зайнятості і, водночас, появою нових робочих місць у безпечніших для проживання регіонах. Саме тому, особливої актуальності набуває питання щодо дослідження основних тенденцій розвитку регіональних ринків праці для формування стратегічних напрямів та подальшого розвитку ринку праці як важливої складової повоєнного відновлення країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку ринку праці неодноразово досліджувалась та аналізувалась провідними вітчизняними науковцями з моменту набуття України статусу незалежної держави. Численні наукові праці присвячені етапам формування та становлення ринку праці, окремим аспектам його функціонування, а саме зайнятості та безробіттю, політиці державного регулювання останнього та іншим ключовим аспектам сфери працевлаштування.

Не зважаючи на багатоаспектність досліджень, особливої актуальності набувають дослідження тенденцій розвитку ринку праці в умовах війни та повоєнного відновлення.

З початку повномасштабного вторгнення росії на територію України, дослідження ринку праці отримали два основні напрямки. Одні роботи присвячені аналізу трансформаційних про-

цесів на ринку праці, а також вивченню загроз та потенційних збитків сфери зайнятості в умовах війни. Інші дослідження спрямовані на аналіз динаміки основних показників ринку праці, які з'явилися на ринку праці у зв'язку з воєнним станом.

Так, автори Черьомухіна О.К та Чалюк Ю.О. [1] у своїй роботі досліджують процес трансформацій ринку праці України у воєнний період та оцінюють вплив зовнішньої та внутрішньої міграції на ринок праці в сучасних умовах.

Близнюк В.В. та Яценко Л.Д. [2] здійснюють ідентифікацію ключових загроз та наслідків війни соціальній безпеці на ринку праці України.

Богуш Л.Г. [3] у своїй роботі систематизує збитки та втрати сфери зайнятості України та описує наслідки військових дій для ринку праці.

Такі автори, як Олійник Т.І., Жураковська А.В. [4], Петренко В.С., Мельникова К.В., Петренко Д.О. [5] та Атаманюк Р.Ф. [6] досліджують поточний стан та перспективи розвитку ринку праці в Україні.

На регіональному рівні ринок праці в умовах війни розглядають такі автори як Штундер І.О. [7], Тутова А.С. [8] та Дяконенко О.І., Котенко Т.М. [9].

У своїй роботі Штундер І.О. [7] висвітлює галузевий та регіональний аспект функціонування ринку праці в умовах воєнного стану.

Тутова А.С. [8] визначає вплив внутрішньо переміщених осіб на сферу зайнятості та оцінює стан ринку праці регіонів, з яких найбільше перемістилося осіб та приймаючих регіонів.

Автори Дяконенко О.І. та Котенко Т.М. [9] досліджують сучасні трансформаційні процеси ринку праці в регіонах України, спричинені впливом російсько-української війни.

Не дивлячись на численні дослідження регіональних ринків праці, додаткового аналізу потребують тенденції розвитку ринків праці приймаючих регіонів, особливо тих, які знаходяться у безпосередній близькості до зони воєнних дій. Саме тому, особливої актуальності набувають дослідження тенденцій розвитку ринку праці Дніпропетровського регіону, який яскраво демонструє особливості функціонування регіональних ринків праці на сході країни в умовах війни. Аналіз теоретичних та статистичних даних щодо обраної проблематики, обумовив актуальність, мету, логіку та структуру дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є оцінка сучасних трансформацій ринку праці Дніпропетровського регіону, спричинених впливом російсько-української війни, виявлення основних тенденцій та надання рекомендацій щодо напрямків післявоєнного відновлення ринку праці регіону.

Виклад основного матеріалу. Вторгнення росії на територію України 24 лютого 2022 року спричинило суттєві диспропорції у регіональному розвитку, які супроводжуються інституційними, територіальними, галузевими, гендерними, віковими та професійно-кваліфікаційними змінами. Найбільшої відчутних змін зазнали регіони, які знаходяться найближче до зони бойових дій. Одним з таких регіонів є Дніпропетровська область, яка з початком повномасштабного вторгнення, стала «прихистком» для великої кількості внутрішньо переміщених осіб.

За даними Міжнародної організації з міграції, загальна кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні становить 3,5 мільйонів осіб, з яких близько 14% перебувають на території Дніпропетровської області. На кінець 2023 року у Дніпропетровській області були зареєстровані 464,4 тис. внутрішньо переміщених осіб [10].

Переміщення внутрішніх біженців, зростання рівня смертності, зниження народжуваності та активізація зовнішньої міграції значно змінили структуру населення та робочої сили області.

Якщо до початку війни, чисельність населення постійно зменшувалась, особливо у період загострення пандемії COVID-19, то після 24 лютого 2022 року, крім збільшення чисельності населення, змінилась його вікова та статева структури, що в свою чергу, вплинуло на структуру робочої сили. Зокрема зросла частка осіб працездатного віку у структурі населення, в якій переважна кількість осіб жіночої статі.

При цьому, ринок праці області зіткнувся з додатковим навантаженням, про що свідчать дані оприлюднені на офіційному сайті Дніпропетровського обласного центру зайнятості. Так, станом на 1 січня 2022 року на одне вільне робоче місце претендувало 5 безробітних, тоді як станом на 1 січня 2023 року на одне вільне місце претендувало вже 7 безробітних [11]. Необхідно зазначити, що на території приймаючих областей відповідна тенденція зберігається вже не перший рік, що пов'язано з військовим конфліктом на сході країни, який триває з 2014 року, а Дніпропетровська область завжди була осередком біженців, які починаючи з 2014 року суттєво змінюють структуру ринку праці області.

Активне зростання чисельності безробітних у Дніпропетровській області протягом 2017–2020 років (з 96 тис. осіб до 100,4 тис. осіб відповідно), здебільшого було пов'язане із структурними та кваліфікаційними змінами, обумовленими пандемією COVID-19, яка суттєво змінила «правила гри» для всіх суб'єктів ринку праці. У 2021 році чисельність безробітних у Дніпропетровській області зменшилась та складала 96,1 тис. осіб, що свідчило про часткову адаптацію робочої сили та роботодавців до нових вимог [11].

Не зважаючи на стрімке зростання рівня безробіття у перші місяці війни, вже у квітні-травні 2022 року кількість безробітних зменшилось до 80,5 тис. осіб, що обумовлено не тільки працевлаштуванням незайнятого населення, а й природним скороченням та міграцією фахівців закордон.

Наприкінці 2023 року чисельність осіб, які мали статус безробітного значно зменшилась та становила 45,5 тис. осіб. [11] З одного боку, відповідна тенденція свідчить про поступову адаптацію української економіки до нових умов та заповнення вільних робочих місць фахівцями, які перекваліфікувалися відповідно до вимоги та реалій часу, а з іншого – реальний рівень безробіття оцінити складно у зв'язку із відсутністю достовірних статистичних даних та зменшенням звернень до Державної служби зайнятості з боку громадян через відсутність можливостей або намірів шукати роботу через офіційні мережі в умовах війни.

Значних трансформацій зазнала пріоритетність вакансій. Аналіз запропонованих вакансій на підприємствах Дніпропетровської області у 2017–2023 роках свідчить про неоднорідність тенденцій. До пандемії у 2019 році, потреби підприємств області у кваліфікованих працівниках неухильно зростали, про що свідчить динаміка кількості вакансій у 2017–2019 роках. Тоді як, протягом 2020–2021 років кількість вакансій стрімко зменшилась та у 2021 році складала 61,7 тис. одиниць, що на 11,2% менше, ніж у аналогічному періоді минулого року [11].

У 2022 року з початком війни та збільшенням кількості «приїжджих» працівників, кількість незаміщених вакансій зменшилась до 40,0 тис. вакансій, що на 35,3% менше, ніж у аналогічному періоді минулого року. Впродовж 2023 року кількість вакансій на підприємствах області зменшилось ще на третину (29,5 тис. вакансій), що обумовлено не лише працевлаштуванням незайнятих осіб, а й зменшенням кількості робочих місць через обмежені умови функціонування частини підприємств області в умовах війни. Динаміка запропонованих вакансій та кількості безробітних у 2017–2023 роках, представлені на рисунку 1.

До початку війни, на кінець 2021 року пропозицію на ринку праці формували безробітні особи, серед яких найбільшу частку складали працівники з професійним досвідом у сфері оптової та роздрібною торгівлі (19,5%) та переробної промисловості (16,8%).

З початком війни структура працівників, які утворювали основну частину пропозиції на ринку праці Дніпропетровської області, дещо змінилась. У 2022 році найбільша частка шукачів роботи, раніше працювали на підприємствах переробної промисловості (17,2%), сільського господарства (10,1%) та оптової та роздрібною торгівлі (16,2%).

На кінець 2023 року у структурі безробітних за досвідом роботи переважну кількість склали колишні працівники оптової та роздрібною торгівлі (21,0%), переробної промисловості (17,5%) та державного управління й оборони (11,3%) [11].

Необхідно зазначити, що протягом досліджуваного періоду переважна більшість безробітних раніше заміщала у сільському господарстві, переробній промисловості та роздрібній торгівлі.

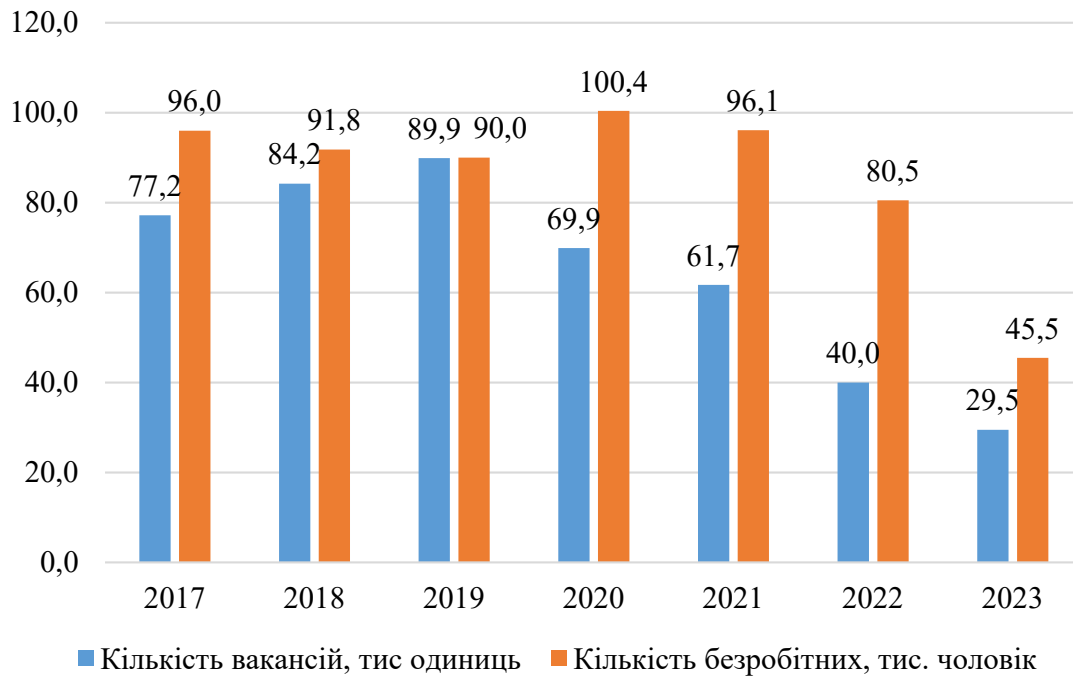

Рис. 1. Кількість безробітних та кількість вакансій у Дніпропетровській області у 2017–2023 рр., тис осіб/тис. од.

Джерело: сформовано автором на основі джерела [11]

Цікаво, що структура попиту на підприємствах за видами економічної діяльності суттєво відрізняється від пропозиції, про що свідчать офіційні статистичні Державної служби зайнятості у Дніпропетровській області.

Основними тенденціями попиту на ринку праці є зменшення потреби роботодавців у кваліфікованих працівниках та скорочення кількості вакансій на підприємствах області.

У 2021 році кількість вакансій складала 61,8 тис. вакансій, а у 2022 році – 40 тис. вакансій, що на 35,3% менше, ніж у попередньому році. У 2023 році відповідний показник складав 29,5 тис. вакансій. Як у довоєнному періоді, так і з початком війни у структурі вакансій за видами економічної діяльності переважали вакантні робочі місця у переробній промисловості (приблизно 20%) та торгівлі (приблизно 16%). Достатня кількість вакансій була представлена у сфері сільського господарства – близько 10% від загальної кількості та у сфері освіти та охорони здоров'я – 5–7%[11].

Проведений аналіз свідчить про структурно-кваліфікаційні диспропорції ринку праці області, що відбиває основні тенденції розвитку ринку праці загальнонаціонального рівня.

Характерними тенденціями сучасного ринку праці Дніпропетровщини є: дисбаланс попиту та пропозиції, який обумовлений зміною вікового та кількісно-якісного складу робочої сили з одночасним скороченням кількості робочих місць;

- зменшення кількості вакансій та значний відтік кадрів, спричинений вимушеною міграцією та, відповідно, утворення дефіциту робочої сили у певних галузях економіки;
- зміна структури робочої сили у зв'язку із збільшенням чисельності жінок на ринку праці, працюючих пенсіонерів, працівників з обмеженими можливостями та дітей, внаслідок поширення бідності та втрати можливостей отримувати освіту, особливу вищу;
- зміна вимог до професійно-кваліфікаційного рівня працівників у зв'язку із зміною престижності професій та потреб галузей економіки у сучасному вимірі.

Відповідні тенденції є невітшними та скоріше за все вони будуть зберігатися і після завершення війни. Узагальнюючи тенденції функціонування ринку праці області, можна стверджувати, що у період повоєнного відновлення останній зіштовхнеться із рядом викликів, серед яких найбільшійшими стануть:

- врегулювання регіонального дисбалансу робочої сили;
- подолання професійно-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці;

- створення освітньо-кваліфікаційного балансу між державним замовленням та реальною підготовкою фахівців для задоволення потреб ринку праці;
- створення нових робочих місць з гідними та інклюзивними умовами праці;
- реінтеграція колишніх біженців, внутрішньо переміщених осіб та ветеранів, які часто матимуть фізичні та психологічні травми від війни до ринку праці країни та регіонів;
- стимулювання та поширення нових форм зайнятості та підтримка самозайнятості.

Висновки. Ринок праці є системою соціально-економічних відносин, яка сьогодні функціонує в умовах невизначеності. На початку війни як національний та і регіональні ринки праці «завмерли», але після декількох місяців почали відновлюватись і повертатись до звичного режиму, хоча під впливом негативних тенденцій сам ринок праці суттєво змінився. Саме тому, стабілізація ринку праці повинна стати одним з пріоритетних завдань державної політики, де центральним питанням післявоєнного відновлення мають стати:

- відновлення людського потенціалу та капіталу;
- впровадження реальних дієвих механізмів для забезпечення працевлаштування всіх верств населення;
- вдосконалення законодавчої і нормативної бази відповідно до вимог повоєнного відновлення ринку праці;
- впровадження ефективного довгострокового прогнозування потреби у кваліфікованих працівниках та спеціалістах для галузей економіки країни з урахуванням загальнодержавних, регіональних та місцевих потреб ринку праці;
- формування дієвих програм перекваліфікації та підвищення кваліфікації згідно вимог післявоєнного ринку праці;
- забезпечення ефективної взаємодії між суб'єктами ринку праці: працівниками, роботодавцями, державою, вищими навчальними закладами та системою професійної освіти;
- створення умов для підвищення конкурентоспроможності працівників на ринку праці;
- забезпечення послідовності і системності у процесі реалізації державної політики розвитку та відновлення ринку праці у повоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Черьомухіна, О.К., Чалюк, Ю.О. Ринок праці під час війни: стан та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. No. (46). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-24> (дата звернення: 10.05.2025)
2. Близнюк В.В., Яценко Л.Д. Ринок праці України в умовах війни. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. P. 1106–1113. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6356/13392-1> (дата звернення: 11.05.2025).
3. Богуш Л. Г. Оцінка втрат у сфері зайнятості України внаслідок військових дій. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 106–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escpros_2022_182_18. (дата звернення: 11.05.2025).
4. Олійник Т.І., Жураковська А.В. Ринок праці в Україні під час війни. *Молодий вчений*. 2024. № 1(125). URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/6065/5933> (дата звернення: 12.05.2025).
5. Петренко В.С., Мельникова К.В., Петренко Д.О. Аналіз впливу воєнного стану на ринок праці України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2023. № 48. С.36–42. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2023-48-6> (дата звернення: 12.05.2025)
6. Атаманюк Р.Ф. Ринок праці України. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 1 (271). с. 55–65. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-271-55-65>. (дата звернення: 11.05.2025)
7. Штундер І.О. Ринок праці України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. No. (40). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-22> (дата звернення: 10.05.2025)
8. Тутова А.С. Ринок праці в умовах війни. *Економіка і регіон*. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». 2023. № 1(88). С. 91–98
9. Дяконенко О.І., Котенко Т.М. Трансформації регіональних ринків праці України в умовах війни. *Статистика України*. 2024. № 2. С. 85–94. URI: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/5bb71869-2c06-4d3c-adf6-8663a45a5cab> (дата звернення: 10.05.2025).
10. International Organization for Migration (IOM), Jun 19 2024. DTM Україна «Звіт про внутрішнє переміщення населення в Україні. Опитування загального населення. Раунд 16 (10 березня-11 квітня 2024). IOM, Ukraine. URL: <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-zvit-pro-vnutrishne-peremischennya-naselennya-v-ukraini-opituvannya-zagalnogo>?close=true (дата звернення: 23.04.2025).

11. Дніпропетровський обласний центр зайнятості. URL: <https://dnpp.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 21.04.2025).

References:

1. Cheromukhina, O.K., Chaliuk, Yu.O. (2022). Rynok pratsi pid chas viiny: stan ta perspektyvy [Labor market during war: state and prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, no. (46). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-24> (accessed May 10, 2025).
2. Blyzniuk V. V., Yatsenko L. D. (2022). Rynok pratsi Ukrainy v umovakh viiny [Labor market of Ukraine in war conditions]. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, p. 1106–1113. Available at: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6356/13392-1> (accessed May 11, 2025). (in Ukrainian)
3. Bohush L. H. (2022). Otsinka vtrat u sferi zainiatosti Ukrainy vnaslidok viiskovykh dii [Assessment of employment losses in Ukraine due to military actions]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, no. 182. p. 106–110. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2022_182_18 (accessed May 11, 2025).
4. Oliinyk T.I., Zhurakovska A.V. (2024). Rynok pratsi v Ukraini pid chas viiny [The labor market in Ukraine during the war]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, № 1(125). Available at: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/6065/5933> (accessed May 12, 2025).
5. Petrenko V. S., Melnykova K. V., Petrenko D. O. (2023). Analiz vplyvu voiennoho stanu na rynek pratsi Ukrainy [Analysis of the impact of martial law on the labor market of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu – Scientific Bulletin of Kherson State University*, no. 48. p. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2023-48-6> (accessed May 12, 2025).
6. Atamaniuk R.F. (2024). Rynok pratsi Ukrainy [Labor market of Ukraine]. *Aktualni problemy ekonomiky – Current problems of economy*, no. 1 (271). p. 55–65. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-271-55-65>. (accessed May 11, 2025).
7. Shtunder I. O. (2022). Rynok pratsi Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Labor market of Ukraine in conditions of martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, no. (40). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-22> (accessed May 10, 2025).
8. Tutova A. S. (2023). Rynok pratsi v umovakh viiny [Labor market in conditions of war]. *Ekonomika i rehion. Poltava: Natsionalnyi universytet “Poltavska politehnika imeni Yuriia Kondratiuka” – Economy and region. Poltava: National University “Poltava Polytechnic named after Yuriy Kondratyuk”*, no. 1(88). p. 91–98.
9. Diakonenko O. I., Kotenko T. M. (2024). Transformatsii rehionalnykh rynkiv pratsi Ukrainy v umovakh viiny [Economy and region. Poltava: National University “Poltava Polytechnic named after Yuriy Kondratyuk”]. *Statystyka Ukrainy – Statistics of Ukraine*, no. 2. p. 85–94. Available at: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/5bb71869-2c06-4d3c-adf6-8663a45a5cab> (accessed May 10, 2025).
10. International Organization for Migration (IOM), Jun 19 2024. DTM Ukraina “Zvit pro vnutrishnie peremishchennia naselennia v Ukraini. Opytuvannia zahalnoho naselennia. [International Organization for Migration (IOM), Jun 19 2024. DTM Ukraine “Report on internal displacement of the population in Ukraine. General population survey]. Raund 16 (10 bereznia-11 kvitnia 2024) IOM, Ukraine. Available at: <https://dtm.iom.int/reports/ukraina-zvit-pro-vnutrishne-peremishchennia-naselennia-v-ukraini-opytuvannia-zagalnogo?close=true> (accessed May 10, 2025).
11. Dnipropetrovskiyi oblasnyi tsentr zainiatosti [Dnipropetrovsk Regional Employment Center]. Available at: <https://dnpp.dcz.gov.ua/> (accessed May 10, 2025).

Miroshnichenko T. V., Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Professor of Social-Economy Department
State University of Internal Affairs
tatiana.aloshyna@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2729-4454

ANALYSIS OF LABOR MARKET DEVELOPMENT TRENDS IN THE DNIPROPETROVSK REGION IN WAR CONDITIONS

Abstract. A full-scale war unleashed by Russia against Ukraine, caused significant damage and led to radical changes in all spheres of the economy. The domestic labor market was the most sensitive to changes, where significant fluctuations and changes are observed. The war changed the socio-demographic parameters of labor development, causing population losses due to hostilities, destruction, a mass outflow of personnel abroad and the active movement of human capital in search of safety. As a result, there were changes in the age and gender structure of the labor force, the imbalance between labor demand and supply deepened, which, in turn, led to a shortage of specialists in certain areas and regions and a reduction in vacancies due to the inability to withstand challenges and threats in modern operating conditions. Russia's

invasion of Ukraine on February 24, 2022 caused significant imbalances in regional development, which are accompanied by institutional, territorial, sectoral, gender, age, professional and qualification changes. The most noticeable changes have been experienced by regions that are closest to the combat zone. One such region is the Dnipropetrovsk region, which, with the start of the full-scale invasion, became a region that hosted a large number of internally displaced persons. The article is devoted to the analysis of the development trends and the state of the labor market of the Dnipropetrovsk region in the pre-war and war periods. Changes in the population structure of the region, which are associated with the increase in mortality, losses at the front and migration, are considered. Special attention is paid to the impact of internal migration on the development of the labor market. The unemployment rate in the regional labor market in the pre-war and war periods is analyzed. The priority of vacancies in the labor market of the Dnipropetrovsk region is considered in detail. Changes in the demand for certain professions and requirements for employee qualifications in modern conditions are identified. Demand and supply in the labor market of the region are analyzed. Structural and qualification disparities in the studied labor market are identified. Priority tasks of state policy for the restoration of the labor market after the end of the war are determined.

Keywords: *region, labor market, internally displaced persons, employment, unemployment, imbalance, demand, supply, martial law.*